

Valtuusto 12.09.2022 § 115

§ 115

Vuoden 2022 toinen osavuositarkastus ja siitä johtuvat toimenpiteet

Valmistelijat / lisätiedot:
Ojavuo Pia

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto

1
merkitsee liitteenä olevan vuoden 2022 toisen osavuositarkastuksen tiedoksi

2
merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin tiedoksi

3
merkitsee vuoden 2021 arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin annetut liitteenä olevat selvitykset tiedoksi

4
merkitsee tiedoksi vuoden 2022 talousarvioon liittyvät liitteenä olevat pöytäkirjamerkinnot

5
merkitsee tiedoksi liitteenä olevan raportin valtuustoryhmien toiminnan tukemisesta

6
hyväksyy korjaukset kaupungin tulostavoitteiden 2022 mittareihin liitteen mukaisesti.

7
hyväksyy seuraavat määrärahojen muutokset

24 Vanhusten palvelut
määrärahan lisäys 450 000 euroa
31 Kasvun ja oppimisen lautakunta, varhaiskasvatus
määrärahan lisäys 680 000 euroa
32 Svenska rum -lautakunta, varhaiskasvatus
määrärahan lisäys 68 000 euroa.

Käsittely

Laukkanen Järvenpään ym. kannattamana teki seuraavan lisäehdotuksen: 3.17

Kaupungin hyvän verotulokehityksen tulee näkyä myös kuntalaisten saamissa palveluissa. Espoon kaupungin monelle palvelualalla palvelut eivät toteudu kuntalaisia tyydyttävällä tavalla. Siksi esitän seuraavia

lisäyksiä: Lisätään 24 vanhusten palvelut 550.000 euroa, tehostettu vanhusten hoidon ja kotipalveluiden parantamiseen Lisätään 279 Lapsiperheiden erityispalvelut 320.000 euroa nuorten mielenterveyspalveluiden hoidon saatavuuden parantamiseksi, Lisätään 279 Lapsiperheiden erityispalvelut 200.000 euroa lasten psykiatria palveluiden saatavuuden parantamiseksi, ja nuorten pahoinvoinnin ehkäisemiseksi perheiden tukeen, Lisätään 2 Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala 200.000 euroa Perhesosiaalityön palveluihin jonojen purkuun ja oikea-aikaisen avun saamisen turvaamiseksi, Lisätään 2 Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala 274 Aikuisten sosiaalipalvelut 300.000 euroa, Ukrainan sotapakolaisia auttavien järjestöjen tukemiseen. Lisätään 44 Ympäristö- ja rakennuslautakunta 300.000 euroa rakennusvalvonnan henkilöstöresurssien lisäämiseksi, jotta rakennusvalvonnan ruuhkat saadaan purettua ja prosesseja nopeutettua sekä kaupunkisuunnittelulautakunnalle henkilöresurssien lisäämiseen kaavoituksen nopeuttamiseksi.

Markkula Laihon ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.9

Valtuusto esittää, että kaupunginhallitus kääntyisi Kuntaliiton, kaikkien kuutoskaupunkien ja Uudenmaan liiton puoleen, jotta kaikki nämä ja mahdollisimman monet muut tahot edellyttäisivät pääministeri Marinin hallituksen jatkavan koronasta aiheutuneiden kaikkien kustannusten korvauksia kunnille täysimääräisesti myös koko vuoden 2022 osalta, kuten se on vuoden 2020 budjettiriihen yhteydessä sitoutunut tekemään niin kauan kuin tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano sitä edellyttävät.

Markkula Partasen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.10

Valtuusto esittää toivomuksenaan, että kaupungin eri hallinnonalat luovat edellytykset sille, että kaupunki käynnistää vuonna 2023 – mikäli valtuusto osoittaa tähän määrärahat – toimenpideohjelman, jolla toteutetaan useiden vuosien aikana monipuolisena yhteistyönä kaupungin, kuntalaisten, järjestöjen, oppilaitosten ja yritysten kanssa tähänastista perusteellisemmat puiden, pensaiden ja muiden kasvien istutukset siten, että lisätään laajalti Espoon alueella kaupunkimaisten ja luonnonmukaisten tilojen vehreyttä, viihtyisyyttä ja kauneutta ja nämä istutukset toimivat samalla osana Espoon ilmastonmuutostoimia.

Laiho Partasen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.5

Valtuusto toivoo, että kotihoidossa on riittävästi osaavaa henkilökuntaa ja hoivasta ja hoidosta huolehditaan laadukkaasti ja inhimillisesti.

Laiho Partasen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.6

Valtuusto toivoo, että sivistystoimesta hyvinvointialueelle siirtyvän oppilashuollon henkilökunnan työhyvinvoinnista huolehditaan, heitä tuetaan muutoksessa sekä varmistetaan yhteistyö sivistystoimen ja hyvinvointialueen välillä lasten ja nuorten etu huomioiden.

Karimäki Ruohon kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.7

Valtuusto toivoo, että selvitetäisiin mahdollisuudet lisätä kuntalaisille suunnattavaa energianeuvontaa, koska energian hinta uhkaa nousta rajusti.

Karimäki Kausteen kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.8

Valtuusto toivoo, että huolehdittaisiin täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen maksatuksen sujuvuudesta aikuissosiaalityön palvelujen siirtyessä kunnilta hyvinvointialueen vastuulle.

Palomäki Ruohon ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.1

Valtuusto toivoo, että talousarviovalmistelussa pyritään mahdollistamaan energiatehokkuustoimien kiihdyttämiseen tähtäävät investoinnit, kuten nykyistä nopeammat led-valohankinnat, energian säästämiseksi ja kokonaistaloudellisen hyödyn aikaansaamiseksi.

Ruoho Laihon kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.18

Valtuusto toivoo, että kaupunginhallitus kiirehtisi Espoon toimia sekä valtion rahoitusta liikenneturvallisuuden, terveyshyötyjen, kevyenliikenteen ilmastoystävällisyyden ja energian säästämisen perusteella kevyenliikenteen väylän rakentamiseksi Nupurintielle osuudelle Brobackantien risteys - Kirkkonummenraja siten, että tämä osuus voitaisiin toteuttaa mahdollisimman pian, jopa valtion kuluvan vuoden lisätalousarviossa.

Hietanen-Tanskanen Laihon ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.2

Valtuusto toivoo, että kasvun- ja oppimisen toimialalla koulupoissaolojen puuttumisessa hyödynnettäisiin jatkossa enemmän tiedolla johtamista. Koulupoissaoloihin tehokkaampi puuttuminen edellyttää tietoa oppilaiden poissaolojen määrästä ja niiden syistä. Lisäksi valtuusto toivoo, että poissaoloihin puuttumiseksi kehitetään yhteistyötä kotien ja perhesosiaalityön kanssa.

Hietanen-Tanskanen Saramäen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.3

Valtuusto toivoo, että varhaiskasvatusta järjestettäessä tehtäisiin yhteistyötä neuvolan kanssa siten, että voitaisiin paremmin ennakoida perheiden tulevaa tarvetta varhaiskasvatukselle ja siten varmistaa varhaiskasvatuspaikan löytyminen perheen kodin läheltä ympäri vuoden.

Kauste Keisteri-Sipilän kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.13

Valtuusto toivoo, ettei Espoo Cateringin lapsille, nuorille ja hoivayksiköiden asukkaille tarjoaman ruoan laatu ja ravitsemukselliset arvot heikkene ja että ruokaa on tarpeeseen nähden tarjolla riittävästi.

Kauste Keisteri-Sipilän kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.14

Valtuusto toivoo, etteivät kulttuurin tulosityksikölle asetetut säästötavoitteet ja -toimenpiteet vaikuta heikentävästi kulttuuritilojen ja tiloissa käytettävän teknisen laitteiston sekä työvälineiden turvallisuuteen ja toimivuuteen

Ville Laakso Kilpijoen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.11

Valtuusto esittää toivomuksenaan, että kaupunginhallitus selkeyttäisi ja aktivoisi kaupungin hallinnon osa-alueiden keskinäistä yhteistyötä yli hallinnon rajojen sekä samalla lisäisi yhteistyötä koko kaupunkiyhteisön

kanssa, jotta Espoo kykenee saavuttamaan sitoumustensa mukaisesti YK:n SDG-tavoitteet vuonna 2025.

Alaviiri Kilpijoen ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.16

Valtuusto toivoo, että Espoossa huolehditaan lasten oikeudesta tasavertaiseen, laadukkaaseen koulutukseen. Lisäksi valtuusto toivoo, että varhaiskasvatyüksiköt ja peruskoulut tukevat entistä vahvemmin lasten ja oppilaiden psykososiaalista hyvinvointia, vahvistavat opiskelutaitojen oppimista, ja esimerkiksi tukevat sosiaalisten suhteiden muodostumista ja kannustavat ongelmanratkaisutaitojen kehittämiseen.

Juvonen Grönroosin kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.19

Valtuusto toivoo, että Espoossa kiinnitetään erityistä huomiota omaishoitajien jaksamiseen, sillä omaishoitajat tekevät tärkeää hoivatyötä läheisensä hoitamiseksi.

Kilpijoki Laihon kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.20

Valtuusto toivoo, että Espoo kiinnittää huomiota kaupungin hankintatoimien dynaamisuuteen etenkin nyt korkean inflaation aikana, kun esimerkiksi hankintojen hinnat nousevat vaikeuttaen kaupungin pitkäjänteistä toimintaa.

Nores Alaviirin kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 3.21

Valtuusto toivoo, että tavoitteisiin liittyvien mittareiden raportoinnin oikeellisuuteen kiinnitetään huomiota, jotta ne antavat ajantasaisen ja todellisen tilannekuvan ja luovat hyvän perustan Espoon tulevalle kehitykselle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja esitti yhteenvedon keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista ja ehdotti, että ensin käsitellään Laukkasen lisäysehdotus ja sen jälkeen tehdyt toivomusehdotukset niille annetussa numerojärjestyksessä.

Valtuusto hyväksyi yksimieleisesti puheenjohtajan käsittelyjärjestysehdotuksen.

Äänestys Laukkasen lisäysehdotuksesta 3.17

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Laukkasen ehdotusta, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 66 äänellä 5 ääntä vastaan ja 3 äänestäessä tyhjää hylkäsi Laukkasen ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Sitten otettiin käsiteltäväksi toivomukset

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Palomäen toivomusehdotus 3.1. hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Hietanen-Tanskasen toivomusehdotus 3.2 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Hietanen-Tanskasen toivomusehdotus 3.3 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Laihon toivomusehdotus 3.5 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Laihon toivomusehdotus 3.6 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Karimäen toivomusehdotus 3.7 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Karimäen toivomusehdotus 3.8 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Markkulan toivomusehdotus 3.9 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Markkulan toivomusehdotus 3.10 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Ville Laakson toivomusehdotus 3.11 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta vastustettiin, puheenjohtaja totesi, että on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat Ville Laakson ehdotusta 3.11, äänestävät jaa ja ne, jotka vastustavat sitä, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 62 äänellä 9 ääntä vastaan ja 4 äänestäessä tyhjää hyväksyi Ville Laakson ehdotuksen 3.11. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kausteen toivomusehdotus 3.13 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kausteen toivomusehdotus 3.14 hyväksyä yksimielisesti. Koska ehdotusta vastustettiin, puheenjohtaja totesi, että on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat Kausteen ehdotusta 3.14, äänestävät jaa ja ne, jotka vastustavat sitä, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 48 äänellä 8 ääntä vastaan ja 19 äänestäessä tyhjää hyväksyi Kausteen ehdotuksen 3.14. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Alaviirin toivomusehdotus 3.16 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Ruohon toivomusehdotus 3.18 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Juvosen toivomusehdotus 3.19 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kilpijoen toivomusehdotus 3.20 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Noreksen toivomusehdotus 3.21 hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi hyväksyttiin seuraavat toivomukset:

Valtuusto toivoo, että talousarviovalmistelussa pyritään mahdollistamaan energiatehokkuustoimien kiihdyttämiseen tähtäävät investoinnit, kuten nykyistä nopeammat led-valohankinnat, energian säästämiseksi ja kokonaistaloudellisen hyödyn aikaansaamiseksi.

Valtuusto toivoo, että kasvun- ja oppimisen toimialalla kouluopissaolojen puuttumisessa hyödynnettäisiin jatkossa enemmän tiedolla johtamista. Kouluopissaoloihin tehokkaampi puuttuminen edellyttää tietoa oppilaiden poissaolojen määrästä ja niiden syistä. Lisäksi valtuusto toivoo, että poissaoloihin puuttumiseksi kehitetään yhteistyötä kotien ja perhesosiaalityön kanssa.

Valtuusto toivoo, että varhaiskasvatusta järjestettäessä tehtäisiin yhteistyötä neuvolan kanssa siten, että voitaisiin paremmin ennakoida perheiden tulevaa tarvetta varhaiskasvatukselle ja siten varmistaa varhaiskasvatuspaikan löytyminen perheen kodin läheltä ympäri vuoden.

Valtuusto toivoo, että kotihoidossa on riittävästi osaavaa henkilökuntaa ja hoivasta ja hoidosta huolehditaan laadukkaasti ja inhimillisesti.

Valtuusto toivoo, että sivistystoimesta hyvinvointialueelle siirtyvän oppilashuollon henkilökunnan työhyvinvoinnista huolehditaan, heitä tuetaan muutoksessa sekä varmistetaan yhteistyö sivistystoimen ja hyvinvointialueen välillä lasten ja nuorten etu huomioiden.

Valtuusto toivoo, että selvitetäisiin mahdollisuudet lisätä kuntalaisille suunnattavaa energianeuvontaa, koska energian hinta uhkaa nousta rajusti.

Valtuusto toivoo, että huolehdittaisiin täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen maksatuksen sujuvuudesta aikuissosiaalityön palvelujen siirtyessä kunnilta hyvinvointialueen vastuulle.

Valtuusto esittää, että kaupunginhallitus kääntyisi Kuntaliiton, kaikkien kuutoskaupunkien ja Uudenmaan liiton puoleen, jotta kaikki nämä ja mahdollisimman monet muut tahot edellyttäisivät pääministeri Marinin hallituksen jatkavan koronasta aiheutuneiden kaikkien kustannusten korvauksia kunnille täysimääräisesti myös koko vuoden 2022 osalta, kuten se on vuoden 2020 budjettiriihen yhteydessä sitoutunut tekemään niin kauan kuin tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano sitä edellyttävät.

Valtuusto esittää toivomuksenaan, että kaupungin eri hallinnonalat luovat edellytykset sille, että kaupunki käynnistää vuonna 2023 – mikäli valtuusto osoittaa tähän määrärahat – toimenpideohjelman, jolla toteutetaan useiden vuosien aikana monipuolisena yhteistyönä kaupungin, kuntalaisten, järjestöjen, oppilaitosten ja yritysten kanssa tähänastista perusteellisemmat puiden, pensaiden ja muiden kasvien istutukset siten, että lisätään laajalti Espoon alueella kaupunkimaisten ja luonnonmukaisten tilojen vehreyttä, viihtyisyyttä ja kauneutta ja nämä istutukset toimivat samalla osana Espoon ilmastonmuutostoimia.

Valtuusto esittää toivomuksenaan, että kaupunginhallitus selkeyttäisi ja aktivoisi kaupungin hallinnon osa-alueiden keskinäistä yhteistyötä yli hallinnon rajojen sekä samalla lisääisi yhteistyötä koko kaupunkiyhteisön kanssa, jotta Espoo kykenee saavuttamaan sitoumustensa mukaisesti YK:n SDG-tavoitteet vuonna 2025.

Valtuusto toivoo, ettei Espoo Cateringin lapsille, nuorille ja hoivayksiköiden asukkaille tarjoaman ruoan laatu ja ravitsemukselliset arvot heikkene ja että ruokaa on tarpeeseen nähden tarjolla riittävästi.

Valtuusto toivoo, etteivät kulttuurin tulosityksikölle asetetut säästötavoitteet ja -toimenpiteet vaikuta heikentävästi kulttuuritilojen ja tiloissa käytettävän teknisen laitteiston sekä työvälineiden turvallisuuteen ja toimivuuteen.

Valtuusto toivoo, että Espoossa huolehditaan lasten oikeudesta tasavertaiseen, laadukkaaseen koulutukseen. Lisäksi valtuusto toivoo, että varhaiskasvatusyksiköt ja peruskoulut tukevat entistä vahvemmin lasten ja oppilaiden psykososiaalista hyvinvointia, vahvistavat opiskelutaitojen oppimista, ja esimerkiksi tukevat sosiaalisten suhteiden muodostumista ja kannustavat ongelmanratkaisutaitojen kehittämiseen.

Valtuusto toivoo, että kaupunginhallitus kiirehtisi Espoon toimia sekä valtion rahoitusta liikenneturvallisuuden, terveyshyötyjen, kevyenliikenteen ilmastoystävällisyyden ja energian säästämisen perusteella kevyenliikenteen väylän rakentamiseksi Nupurintielle osuudelle Brobackantien risteys - Kirkkonummenraja siten, että tämä osuus voitaisiin toteuttaa mahdollisimman pian, jopa valtion kuluvan vuoden lisätalousarviossa.

Valtuusto toivoo, että Espoossa kiinnitetään erityistä huomiota omaishoitajien jaksamiseen, sillä omaishoitajat tekevät tärkeää hoivatyötä läheisensä hoitamiseksi.

Valtuusto toivoo, että Espoo kiinnittää huomiota kaupungin hankintatoimien dynaamisuuteen etenkin nyt korkean inflaation aikana, kun esimerkiksi

hankintojen hinnat nousevat vaikeuttaen kaupungin pitkäjänteistä toimintaa.

Valtuusto toivoo, että tavoitteisiin liittyvien mittareiden raportoinnin oikeellisuuteen kiinnitetään huomiota, jotta ne antavat ajantasaisen ja todellisen tilannekuvan ja luovat hyvän perustan Espoon tulevalle kehitykselle.

Selostus

1. Vuoden 2022 toinen osavuosisikatsaus

Toimintaympäristön suurista haasteista huolimatta Espoon talous toteutuu huomattavasti talousarviossa oletettua parempana

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on voimakkaasti heikentänyt talouden kasvunäkymiä

Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa, energian hinnan nousu ja siitä johtuva inflaation maailmanlaajuinen kiihtyminen varjostavat maailmantalouden näkymiä. Lisäksi sodan aiheuttama viljakasvien hinnan nousu aiheuttaa huolta ruokapulasta erityisesti kehittyvissä talouksissa. Maailmantalouden kasvu hidastuu laajalti viime vuoden nopean kasvun jälkeen ja on 3,1 prosenttia vuonna 2022 ja 3,0 prosenttia vuonna 2023. Kuluttajahintainflaation ohella myös pohjainflaatio on kiihtynyt laajalti, mikä voi heijastaa laajempia kustannuspaineita. Inflaation arvioidaan hidastavan talouskasvua ja rahapolitiikka on kiristymässä. Inflaation ennustetaan kuitenkin hellittävän vuoden 2022 lopulla.

Euroalueen talous kärsii sodasta merkittävästi. Lähiaikojen näkymät ovat hyvin epävarmoja ja ennakoivat indikaattorit viittaavat hidastuvaan kasvuun. Odotukset rahapolitiikan kiristymisestä ja kuluttajien varovaisuus hidastavat talouskasvua edelleen vuonna 2023. Yhdysvaltojen talous supistui vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä verrattuna edelliseen neljännekseen ja rahapolitiikkaa on kiristetty nopeasti.

Valtiovarainministeriö arvio Bruttokansantuotteen (BKT) kasvavan Suomessa vain 1,4 prosenttia vuonna 2022. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on nostanut energian, raaka-aineiden sekä ruuan hintoja hyvin nopeasti. Siitä seurannut kuluttajahintojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi. Ulkomaankauppa Venäjän kanssa hiipuu ja viennin kasvu hidastuu. Lisääntynyt epävarmuus siirtää investointeja tulevaisuuteen.

Valtuusto päätti vuoden 2022 talousarviopäätöksen yhteydessä, että koronan etenemiseen ja -avustuksiin, työmarkkinaratkaisuun, henkilöstön saatavuuteen sekä sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitukseen liittyvästä epävarmuudesta johtuen hyvinvoinnin ja terveyden- sekä kasvun ja oppimisen toimialan käyttösuunnitelman tilanne tarkastetaan vuoden 2022 ensimmäisen ja toisen osavuosisikatsauksen yhteydessä. Koronavirusepidemian ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksia hyvinvoinnin ja terveyden ja kasvun ja oppimisen toimialan toimintaan ja talouteen sekä palkkaratkaisun vaikutusta esitellään raportin luvussa 2.1 sekä toimialojen osuuksissa.

Taloudellisesti kestävä Espoo – tuottavuus- ja sopeutusohjelman toteutuminen

Vuoden 2021 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunnan suosituksena on, että talouden tasapainotuksen ja tuottavuuden sopeuttamisohjelman toteuttaminen on välttämätöntä kaupungin ja konsernin talouden kestävän tasapainon saavuttamiseksi ja sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin sopeutumiseksi. Talouden tasapainottamis- ja tuottavuustoimenpiteiden toteuttamista on määrätietoisesti jatkettava ja tehostettava, jotta Espoon kaupunkikonsernin talous saadaan kestävään tasapainoon asukkaiden peruspalvelut turvaten.

Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelman (TakE) tavoitetasot ja toimenpiteet päivitettiin sote- ja pelastustoimen uudistuksen vaikutusten osalta kevään 2022 aikana. Ohjelman päivityksessä alkuperäisestä ohjelmasta poistettiin hyvinvoinnin ja terveyden toimialaa sekä pelastustoimea koskeneet tavoitteet ja lisättiin uusia tavoitteita ohjelmavuosille 2023–2025. Ohjelmasta käytiin poliittiset neuvottelut touko-kesäkuun 2022 vaihteessa, jonka jälkeen sisältö päivitettiin uuden neuvottelutuloksen mukaiseksi. Valtuusto hyväksyi päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelman (TakE) 13.6.2022.

Vuodelle 2022 on asetettu tuottavuustavoitteeksi 25,7 milj. euroa, tuottavuustavoitteet sisältyvät talousarvioon. Tilanteessa 31.7.2022 ennustetaan vuoden loppuun mennessä toteutuvan 26,4 milj. euroa. Osa vuodelle 2022 asetetuista tuottavuustavoitteista toteutuu tulevana vuosina. Päivityksen yhteydessä työllisyyspalvelujen mittareista poistettiin työmarkkinatuki, koska sen kehitykseen vaikuttavat monet ulkoiset tekijät. Työmarkkinatuen kustannusten kehitystä seurataan erikseen. Heinäkuun 2022 tilanteessa työmarkkinatuen kustannukseksi ennustetaan 29 milj. euroa, joka ylittää talousarvion 4,3 milj. eurolla ja alittaa vuoden 2021 toteuman 1,3 milj. eurolla.

Seitsemänkymmentä prosenttia toiminnan muutosta tavoittelevista toimenpiteistä ja projekteista ennustetaan toteutuvan suunnitellusti, 20 prosentissa toimenpiteistä on joitakin poikkeamia ja 7 prosenttia toimenpiteistä on punaisella eli niiden saavuttamisessa on haasteita

2. Hyvä verotulokehitys parantaa Espoon taloudellista tilaa 2022

Toimintakatteen alijäämän arvioidaan toteutuvan 12 milj. euroa talousarviota heikompana. Toimintakatteen arvioidaan toteutuvan hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla 24 milj. euroa talousarviota heikompana. Toteutuessaan ylitys tulee heikentämään Espoon valtionosuusrahoitusta tulevana vuosina. Muiden toimialojen osalta toimintakate toteutuu pääosin talousarviota parempana. Valtion avustukset nostavat tuloja sekä pienentävät mm. HSL kuntaosuusmaksua 8 milj. eurolla.

Verorahoitusta (verot ja valtionosuudet yhteensä) on tammi-heinäkuussa tilitetty 1 193 milj. euroa ja heinäkuun lopun tilanteessa verorahoitusta arvioidaan kertyvän 1 981 milj. euroa vuonna 2022, noin 122 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Työllisyyden paraneminen ja palkkaratkaisut ovat parantaneet palkkatulojen kehitystä ja korkea inflaatio eläketulojen indeksikehitystä kevään ennusteista. Valtiovarainministeriö on nostanut yhteisöveron tilitysennustetta miljardilla eurolla vuonna 2022. Kiinteistöveron tilitykset paranevat, kun suurempi osa verotuksesta valmistuu kuluvana vuonna.

Espoon **rahastojen markkina-arvo** laski alkuvuoden aikana (tammi-heinäkuu) noin 48,5 milj. euroa. Suurin osa johtui riskitasoltaan muita rahastoja suuremmalla Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahastolla, jonka markkina-arvon muutos oli noin -6,1 prosenttia.

Rahastojen **kirjanpidollinen tulos** (tammi-toukokuu) oli 7,2 milj. euroa. Talousarvioon on budjetoitu vuodelle 2022 16,6 milj. euroa. Vuoden 2022 rahastojen tulosenustetta on laskettu 10,2 milj. euroon johtuen epävarmasta markkinatilanteesta ja alkuvuoden markkinaolosuhteista.

Korkokuluja arvioidaan toteutuvan 7,8 milj. euroa, 4 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän. Vuonna 2022 ei nosteta talousarviolainoja ja lisäksi vaihtuvakorkoisia lainoja on maksettu pois etuajassa hyvästä kassatilanteesta ja Espoon Sairaalan myynnistä johtuen.

Vuosikatteen ennustetaan toteutuvan 310 milj. euron tasolla, 109 milj. euroa talousarviota parempana.

Poistojen arvioidaan toteutuvan -199 milj. euron tasolla. **Satunnaisiin tuloihin** on kirjattu 74 milj. euroa Koy Espoon Sairaalan myyntivoittoa.

Tuloksen ennustetaan heinäkuun tilanteessa toteutuvan 185 milj. euron tasolla, ilman sairaalan kertaluonteista myyntituloja 111 milj. euroa. Tulosennuste päivitetään kuukausittain.

Investointien kokonaismääräksi arvioidaan noin 287 milj. euroa ja nettoinvestoinneiksi noin 283 milj. euroa. Ukrainan sodan aiheuttama kustannusten nousu sekä urakkatarjousten saatavuus ja hintataso ovat vaikuttaneet toimitilojen investointihankkeisiin ja joidenkin hankkeiden aloituksia on siirtynyt.

Vuodelle 2022 talousarviossa on budjetoitu 220,0 milj. euron lainanottovaltuus. Hyvästä verotulokehityksestä johtuen **vuoden 2022 lainannostovaltuutta ei tarvitse käyttää**. Kaupungin lainamäärä heinäkuun lopussa oli 1 005,8 milj. euroa, josta kuntatodistusten osuus oli 90,0 milj. euroa.

Talousohitykseen sisältyy kuitenkin paljon epävarmuutta

Vuoden 2022 talouden arvioidaan toteutuvan huomattavasti talousarviossa oletettua paremmin. Venäjän hyökkäyssodasta huolimatta työllisyys on parantunut ja ansiotulot kasvaneet palkkatarkkaisu- ja myö- t- a. Kunnallisvero on kehittynyt parantuneiden ansiotulojen myötä ja yhteisöveron tuottoarviota on koko maan tasolla nostettu lähes miljardilla eurolla.

Talouden kehitykseen sisältyy kuitenkin suurta epävarmuutta eikä mm. inflaation vaikutus näy vielä kaupungin heinäkuun toteumassa. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa heikentää maailmantalouden kasvua ja lisää epävarmuutta, pahentaa tarjontahäiriöitä ja nostaa raaka-aineiden, ruoan ja energian hintoja. Epävarmuus ja nopea inflaatio vaimentavat yksityisen kulutuksen kasvua. Heikkenevä taloustilanne jarruttaa vähitellen työllisyyden kasvua. Kasvavat kustannukset vähentävät yksityisiä investointeja ja markkinakorkojen nousu kiristää rahoitusoloja.

Vuodesta 2023 kaupunkien rahoitusmalli muuttuu Hyvinvointialueiden käynnistyessä. **Sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitusmalli** tulee hidastamaan Espoon verorahoituksen kasvua ja vuoden 2022 ennustetut

hyvinvoinnin ja terveyden toimialan menojen ylitykset tulevat pienentämään Espoon ja muiden kuntien valtionosuutta tuleville vuosille. Valtuuston 13.6.2022 hyväksymän päivityn **Taloudellisesti kestävä Espoo** – tuottavuus- ja sopeutusohjelman toteuttaminen on välttämätöntä kaupungin ja konsernin talouden kestävänsä tasapainon saavuttamiseksi ja sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin sopeutumiseksi.

Tulostavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2022 on asetettu yhteensä 27 tulostavoitetta. Tulostavoitteista 16 arvioidaan toteutuvan. Viiden tulostavoitteen osalta arviointia ei voida vielä tehdä. Tulostavoitteista kuuden ei arvioida toteutuvan kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Niiden tavoitteiden osalta, joissa on tavoiteltu palvelutason palautumista koronaa edeltävälle ajalle, ei olla vielä onnistuttu. Lisäksi talouteen liittyvien tavoitteiden osalta on haasteita.

3. Espoon kaupungin konserniraportti

Espoon kaupungin konserniraportti ajalta tammi-kesäkuu 2022 sisältää Espoo-konsernin merkittävimpien yhteisöjen talouteen ja toimintaan liittyvät olennaiset tiedot.

Valtuuston konserniyhteisöille asettamista tavoitteista arvioidaan toisen vuosineljänneksen toteumatietojen perusteella toteutuvan 26/40, mikä vastaa myös ensimmäisen vuosineljänneksen arviota. Kymmenen tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain (ensimmäisellä vuosineljänneksellä arvio yhdeksän), ja neljän arvioidaan jäävän toteutumatta (ensimmäisellä vuosineljänneksellä arvio viisi).

Tavoitteet, joiden ennustetaan jäävän toteutumatta ovat Espoon kaupunginteatterin kulttuurisen ja sosiaalisen vaikuttavuuden lisääminen, Espoon kaupunginteatterin toiminnan omarahoitusosuuden kasvattaminen, HUS:n tuottavuuden nousu sekä HUS:n talousarviossa pysyminen.

4. Talousarviomuutokset

käyttötalous

Vanhustenpalvelujen henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden turvaamiseen lisätään 450 000 euroa. Lisämäärärahaa kohdistetaan erityisesti niihin yksiköihin/ammattiryhmiin, jossa työvoiman heikko saatavuus on vaikeuttanut palveluketjun toimivuutta. Toimiala valmistelee lisämäärärahan tarkemman kohdennuksen.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden turvaamiseen lisätään 680 000 euroa ja ruotsinkieliseen 68 000 euroa. Lisämäärärahaa kohdistetaan erityisesti niihin yksiköihin/ammattiryhmiin, joissa työvoiman heikko saatavuus vaikeuttaa palvelutuotantoa. Toimiala valmistelee lisämäärärahan tarkemman kohdennuksen.

Investoinnit

Kasvun ja oppimisen lautakunnalla on 190 000 euron budjetin ylittävä tarve koulujen ja päiväkotien varustamiseen ja kaluston uusimiseen. Tarve voidaan rahoittaa siirrolla Svenska Rum-lautakunnalta ennusteen mukaan käyttämättä jäävästä ensikertaisen kalustamisen määrärahasta.

Määrärahan käytöstä on tehty uusi suunnitelma ja määrärahat esitetään siirrettäväksi 9531 Kasvun ja oppimisen lautakunnalle ensikertaisen kalustamisen määrärahoiksi.

Määrärahat käytettäisiin:

- Niipperin koulun liikuntatilan varusteluun, 40 000 euroa
- Pisan päiväkodin kalustamiseen 50 000 euroa
- Peruskoulujen ja lukioiden kaluston uusimiseen 100 000 euroa investoinnit.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 05.09.2022 § 260

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus hyväksyy seuraavat määrärahojen siirrot:

Svenska Rum-lautakunnan kone- ja kalustoinvestoinneista talousarviokohdasta 9532 siirretään 190 000 euroa kasvun ja oppimisen lautakunnan kone- ja kalustoinvestointeihin talousarviokohdan 9531

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

merkitsee liitteenä olevan vuoden 2022 toisen osavuositiedon tiedoksi

2

merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin tiedoksi

3

merkitsee vuoden 2021 arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin annetut liitteenä olevat selvitykset tiedoksi

4

merkitsee tiedoksi vuoden 2022 talousarvioon liittyvät liitteenä olevat pöytäkirjamerkinnot

5

merkitsee tiedoksi liitteenä olevan raportin valtuustoryhmien toiminnan tukemisesta

6

hyväksyy korjaukset kaupungin tulostavoitteiden 2022 mittareihin liitteen mukaisesti.

7

hyväksyy seuraavat määrärahojen muutokset

24 Vanhusten palvelut

määrärahan lisäys 450 000 euroa

31 Kasvun ja oppimisen lautakunta, varhaiskasvatus

määrärahan lisäys 680 000 euroa

32 Svenska rum -lautakunta, varhaiskasvatus

määrärahan lisäys 68 000 euroa

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Osavuositarkastus 2_2022
- 2 Konserniraportti Q2-2022
- 3 Toimialojen vastaukset arviointikertomukseen 2021
- 4 Vastaukset vuoden 2022 pöytäkirjamerkintöihin
- 5 Valtuustoryhmän toiminnan tukeminen_1.1. - 31.7.22
- 6 Espoon kaupungin tulostavoitteet_29082022
- 7 Äänestyslistat § 115

Oheismateriaali

- Tarkastuslautakunnan lausunto valtuustolle toisesta osavuositarkastuksesta 2022

Tiedoksi